

R.Gazete No.19632 R.G. Tarihi: 12.11.1987

**YABANCI BASIN YAYIN ORGANLARI ILE BUNLARIN
YABANCI UYRUKLU MENSUPLARINA SAĞLANACAK
GÜMRÜK KOLAYLIKLARI HAKKINDA ESASLAR**

BÖLÜM I

Amaç ve Hukuki Dayanak

Madde 1 — Bu esaslar, 16/10/1987 tarih ve 87/12201 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, yabancı basın yayın organları ile bunların yabancı uyruklu mensuplarına sağlanacak gümrük kolaylıklarına ait esas ve usulleri düzenlemek üzere hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 2 — Bu metinde geçen;

Yabancı basın yayın organı; yabancı ülkelerdeki basın yayın organlarının Türkiye’de usulüne uygun olarak tesis edecekleri ve kuruluş amacı çerçevesinde faaliyet gösteren temsilciliklerini,

Yabancı uyruklu basın yayın mensubu; mensup olduğu basın yayın organınca Türkiye’de devamlı görevlendirilmiş olup, ikamet ve çalışma izni almış olan gazetecileri,

Geçici görevle gelen yabancı uyruklu basın yayın mensubu; Görevinin ifası amacıyla, geçici süreyle Türkiye’ye gelen ve Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünden geçici Mavi Basın Kartı almış olan yabancı uyruklu gazetecileri.

Takrir; Türkiye’de devamlı görevle bulunan yabancı uyruklu gazeteciler için, mensubu buldukları basın yayın organlarıncı doldurulup Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünce onaylanan ve bu Esaslarda sayılan gümrük kolaylıklarını sağlamak üzere düzenlenecek belgeyi,

İhraç; 1615 sayılı Gümrük Kanununun ilgili maddelerinde belirtilen hükümleri, Genel Müdürlük; Başbakanlık Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünü, İfade eder.

BÖLÜM II

SÜREKLİ GÖREVLE GELEN YABANCI BASIN YAYIN MENSUPLARINA AİT GÜMRÜK KOLAYLIKLARI

Türkiye’de Yerleşik Yabancı Basın Yayın Mensupları

Madde 3 — Yabancı basın yayın organları ile bunların yabancı uyruklu mensuplarının, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne onaylanacak tavrirlere göre, birlikte veya önceden getirdikleri veya sonradan getirecekleri mesleki araç ve gereçleri, bunların yedek parçaları, büro malzemeleri, istihlak ve kullanımları için her türlü eşya ile otomobil, minibüs, karavan ve benzeri taşıtları her türlü gümrük vergi, resim ve harçlardan muafır.

KISIM I

ÖZEL VE HİZMET TAŞITLARI

Özel Taşırlar

Madde 4 — Türkiye’ye devamlı görevle gelen yabancı uyruklu gazeteciler. Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne onaylanacak tavrile dayanarak, beraberlerinde getirmek suretiyle veya gelişlerinden iki ay önce veya gelişlerinden itibaren 6 aylık süre içinde, gümrükten muaf bir özel araç ithal edebilir veya mahallen satın alabilirler.

Hizmet Taşıtları

Madde 5 — Yabancı basın yayın organlarının Türkiye Temsilcilikleri, gümrükten muaf bir hizmet taşıtı, yine tavrile dayalı olarak ithal edebilirler. Bu taşıtı trafığe tescili Temsilcilik adına yapılır. Bu taşıt ancak Temsilcilik faaliyetleri kapsamı içindeki hizmetlerde ve temsilcilik mensupları tarafından kullanılabilir.

İthal İşlemleri

Madde 6 — İthal talebinde bulunacak gazeteciler, varsa Türkiye’deki Temsilcilikleri, temsilcilik yoksa mensubu oldukları yabancı basın yayın organlarınca 5 örnek olarak doldurulan tavrirlere;

a) Mensubu oldukları basın yayın organınca Türkiye’de devamlı görevlendirildiklerini tevsik eden belgeyi.

b) Mensubu oldukları basın yayın organıyla imzalanmış hizmet sözleşmesini.

c) Türkiye’den aldıkları çalışma ve ikamet iznini,

d) Aracın Türkiye’ye girişini tevsik eden belgeyi.

- e) Sahiplik belgesini.
- f) Yüksek mali mesuliyetli 3. şahıs sigorta poliçesini.
- g) Orijinal alış faturasını,
- h) Trafik ruhsatnamesin
- i) Kimlik kartı fotokopisini,

Eklerler.

Bu takdirde ayrıca, aracın tüm aksesuarları ile Türkiye'ye giriş tarihi ve yerini belirten bilgiler dahil olmak üzere, aracın tüm niteliklerinin belirtilmesi gerekir.

Genel Müdürlük, inceleme sonunda uygun gördüğü taktirleri onaylayarak, ilgili gümrük idaresine gönderir.

İthal edilen aracın motor veya şasi numaralarında sonradan yapılacak herhangi bir değişiklik veya düzeltme yeni bir taktirle talep edilir.

Yeni onaylanan taktirin tarihi, ithal tarihi olarak kabul edilir ve bu Yönetmelikte öngörülen süreler bu yeni tarihten itibaren hesaplanır.

İthal Edilen Araçların Elden Çıkarılması

Madde 7 — Yabancı basın yayın mensupları görev sonunda Türkiye'den kesin ayrılışlarında, yabancı basın yayın organları. Türkiye'deki faaliyetlerine son vermeleri halinde, yukarıdaki hükümler uyarınca gümrükten muaf olarak ithal etmiş oldukları araçlarını, ihraç, devir veya satış yoluyla elden çıkarmak zorundadır.

Özel Taşıtların İhraç, Satış ve Devri

Madde 8— Yukarıdaki hükümler uyarınca ithal edilmiş olan otomobillerin ihraç, satış ve devri, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün iznine bağlıdır.

Satış veya devir izni, yabancı basın yayın mensubunun Türkiye'den kesin ayrılışı halinde veya otomobilin ithal tarihini izleyen 3 yıllık sürenin sonunda verilebilir.

Ancak, Türkiye'den kesin ayrılış halinde de, ithal tarihinden itibaren en az 2 yıl geçmedikçe satış izni verilmez.

Devir, ancak gümrük muafiyetinden yararlanma hakkına sahip bulunan yabancı basın yayın temsilcilikleri veya mensuplarına yapılabilir.

3 yıllık sürenin sonunda otosunu sattığı veya devrettiği halde kesin ayrılış yapmayan yabancı basın yayın mensupları, ancak ihraç etmek kaydıyla yeniden gümrükten muaf araç ithal edebilirler.

Hizmet Taşıtlarının İhraç, Satış ve Devri

Madde 9— Yukarıdaki hükümler uyarınca ithal edilmiş olan hizmet araçlarının ihraç, satış ve devri, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün iznine bağlıdır.

Hizmet otoları, ithal tarihini izleyen 5 yıllık sürenin sonunda veya yabancı basın yayın organlarının Türkiye’deki faaliyetlerine son vermeleri halinde, otomobil dışındaki, minibüs, karavan ve benzeri taşıtlar ise ancak, yabancı basın yayın organlarının Türkiye’deki faaliyetlerine son vermeleri halinde devredilebilir veya satılabilir. Ancak, faaliyete son verme halinde de, ithal tarihinden itibaren en az 4 yıl geçmemiş olan hizmet taşıtlarının satışına izin verilmez.

Devir, ancak gümrük muafiyetinden yararlanma hakkına sahip olan yabancı basın yayın temsilcilikleri veya mensuplarına yapılabilir.

5 yıllık sürenin sonunda hizmet otosunu sattığı veya devrettiği halde, faaliyetine son vermeyen temsilciliklere, ancak ihraç etmek kaydıyla yeniden gümrükten muaf araç ithal izni verilebilir.

İhraç İşlemleri

Madde 10 — Türkiye’ye tahrir ile ithal edilmiş araçların ihracı için Önceden bildirim yapılması gereklidir. İhraç talebi, aracın Özelliklerini, sahibinin isim ve unvanını, plaka numarasını, ihraç tarihi ve ihracın gerçekleştirileceği gümrük kapısını içeren bir yazı ile yapılır.

Yazıya aracın onaylı ithal tahriri de eklenir.

Başlanmış bir ihraç işlemi tamamlanmadan ve aracın plaka ve trafik ruhsatnamesi Genel Müdürlüğe iade edilmeden, yeni bir ithal izni verilmez. İhraç, resmi bir belge veya gümrük çıkış kapısı yetkilileri tarafından trafik ruhsatnamesine düşülecek bir şerh ile belgelendirilir.

Gümrüklerdeki dosyanın kapatılmasını teminen, ihracın yapıldığını ispatlayan resmi belgeler Genel Müdürlüğe gönderilir.

Satış İşlemleri

Madde 11 — Satış izni ekinde Genel Müdürlük tarafından onaylanmış orijinal imal tahririnin bir suretinin ve trafik ruhsatnamesinin fotokopisinin yer aldığı bir yazı ile talep edilir, yazıda alıcının adı da belirtilir.

İki aylık geçerliliği olan satış izni, bu sürenin dolmasından önce bir yazı ile talep edildiği takdirde iki aylık bir süre ile son defa uzatılabilir. Aynı araç için yeni satış izni verilmez.

Kesin ayrılış halinde, erken satış izni kesin dönüş tarihinden iki ay önce verilebilir. Kesin dönüş tarihi yazıda belirtilir. Bu iznin süresi uzatılamaz.

Satış izninin verilmesi üzerine, araç gümrük yetkililerine teslim edilir ve Türk mevzuatında öngörülen tüm vergi ve resimlerin ödenmesinden sonra alıcı tarafından teslim alınabilir.

Satıştan sonra, satış tarihi ve alıcının isim ve adresi bir yazı ile Genel Müdürlüğe bildirilir ve aracın gümrüğe teslim edildiğini gösteren belgeler ve trafik ruhsatnamesi bu yazıya eklenir.

Devir İşlemleri

Madde 12 — Yabancı basın yayın mensubu, devir iznini almak için Genel Müdürlüğe, aracın niteliklerini, satıcı ve alıcının isim ve unvanlarını ve plaka numarasını içeren bir yazı ile başvurur. Yazıya Genel Müdürlüğün onayını taşıyan ithal taktirinin bir sureti de eklenir.

Devir, alıcının adına düzenlenen yeni bir ithal taktirine istinaden gümrüklerde gerçekleştirilir. Yeni sahibin adına yapılan kayıt tarihi, yeni ithal tarihi olarak kabul edilir.

Çalınma ve Kaza

Madde 13 — Çalınan veya bir trafik kazası sonucunda tümüyle hasara uğramış olan bir araç, vergilerden muafır. Çalınma veya kaza, mahkeme kararı, savcı veya en yüksek yerel idare amiri tarafından düzenlenen resmi bir yazı ile belgelendirilir. Aracın kalıntısı, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün ön izni alındıktan sonra gümrüğe terk edilir.

Kaza halinde, aracın gümrüğe terk edilmesi için, zarar oranının %70'den fazla olduğunun eksper veya trafik makamlarının resmi raporu ile ispatı gerekir.

Çalınan veya tümüyle hasar gören aracın yerine yeni taşıt edinilmesi, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün taktirine bağlıdır.

KISIM II

MESLEKİ ARAÇ-GEREÇ VE YEDEK PARÇALARI

Mesleki Araç ve Gereç İle Bunların Yedek Parçaları

Madde 14 — Yabancı basın yayın organları ve yabancı basın yayın mensupları, mesleklerinin ifası için gerekli her türlü teknik araç ve gereç ile bunların yedek parçalarını, taktire dayalı olarak, gümrük, vergi, resim ve harçlarından muafen ithal edebilirler.

Görev süresi içinde yeni veya ikinci bir ana malzeme ithali için, gerekçeli bir başvuru ile Genel Müdürlüğün izni, siparişin verilmesinden önce alınır.

Bu araç ve gerecin, yabancı basın mensubunun kesin dönüşüne veya Temsilciliğin faaliyetine son vermesi halinde ihracı esastır.

Bu araç ve gereçler kesin ayrılış veya faaliyete son verme hallerinde, aynı haklara sahip gazetecilere veya temsilciliklere, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün izni alınmak suretiyle devredilebilir veya Türkiye'deki gümrük ve diğer vergiler ve mali mükellefiyetler yerine getirilmek kaydıyla, üçüncü şahıslara satılabilir.

Görev süresi içinde mesleki araç ve gereçlerin devir veya satışı, bu araçların hizmete ve gelişen teknolojik ihtiyaçlara uygun olarak yenilerinin satın alınmış olması şartına bağlı olup, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün iznine tabidir.

Bu araç ve gerece ait yedek parçalarının gümrükten muaf olarak ithal edilebilmesine, bunların makul kullanımı ve yıpranma süreleri dikkate alınarak Genel Müdürlükçe izin verilebilir.

İthal İşlemleri

Madde 15 — Mesleki araç ve gereç ile bunların yedek parçalarına ait ithal takrirleri, önceden veya malzemenin Türk gümrüklerine ulaşmasından sonra hazırlanır ve takririn tüm ilgili sütunları (Yarış tarihi ve yeri, gümrük belgesi veya konşimentonun tarih ve sayısı gibi) eksiksiz olarak doldurulur. Gümrük belgesi veya konşimento ayrıca varsa, fatura veya proforma fatura takrire eklenir.

Bu araçların takrirleri 5 örnek olarak hazırlanır ve ithal edilen her aracın cinsi, değeri, miktarı, seri numarası, tipi, modeli, kullanım yeri ve amacı ile ilgili ayrıntılı bilgileri içerir. Takrire ayrıca, talep sahibinin kimlik belgesi ile araç ve gerece ait broşür ve kullanım belgesi eklenir.

İhraç İşlemleri

Madde 16 — İthal edilen mesleki araç ve gerecin ihraç talebi, Genel Müdürlüğün onayını içeren ithal takririnin bir örneğinin eklendiği bir yazı ile Genel Müdürlüğe yapılır.

Takrire konu eşyalarda, ihraçtan sonra gümrüklerdeki dosyanın kapatılabilmesi için, ihraç işlemini kanıtlayan belgeler Genel Müdürlüğe gönderilir.

Türkiye'de satın alınan araç ve gencin ihracı için, alış faturalarının aslının sunulması gerekir.

Satış İşlemleri

Madde 17 — Satış izni yabancı basın yayın temsilciliği veya mensubu tarafından Genel Müdürlükçe onaylanmış ithal takririnin bir örneğinin de ekleneceği bir yazı ile talep edilir.

Uygun bulunan satış veya teslim işlemi, 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümleri uyarınca yerine getirilir.

Satış veya teslim gümrüklerde yapılır. Mesleki araç ve gerece ait tüm vergi, resim ve harçlar alıcıya teslimden önce ödenir ve ödemeyi gösterir belge ve makbuzların onaylı birer örneği Genel Müdürlüğe ibraz edilir.

Devir İşlemleri

Madde 18 — Mesleki araç ve gerecin aynı haklara sahip yabancı basın yayın temsilciliklerine veya mensuplarına devri Genel Müdürlüğün izni ile ve takrire bağlı olarak yapılır.

KISIM III

EV EŞYALARI, BÜRO MALZEMELERİ VE TÜKETİM MALLARI

Madde 19 — Türkiye’de görevlendirilen yabancı basın yayın mensuplarının beraberlerinde veya gelişlerinden 2 ay önce veya gelişlerinden itibaren 6 aylık süre içinde getirecekleri kişisel ve ev eşyaları ile Temsilciliklere ait büro eşyalarının gümrükten muaf olarak ithali, ayrıntılı bir listenin yer aldığı takrire istinaden gerçekleştirilir. Elektrikli ve elektronik eşyalar için ayrıca ayrıntılı bilgi gereklidir.

Yabancı basın yayın mensupları, çamaşır makinası, buzdolabı bulaşık makinası, televizyon, video gibi elektrikli ve elektronik araçların her türünden yalnız bir adedini ithal edebilirler.

Aynı türden ikinci bir aletin ithali için gerekçeli bir başvuru ile Genel Müdürlüğün izni, siparişin verilmesinden önce alınır.

Ev ve büro eşyaları için, gelişinden itibaren 5 yıl geçmedikçe yeniden ithal izni verilmez.

Tüketim Malları

Madde 20— Her yabancı bana yayın mensubu bir takvim yılı içinde. 144(70 cc) şişeye kadar yüksek dereceli alkollü içki ve 52 kartona kadar sigara ithal edebilir. Hafif alkollü içkiler (şarap, bira vb.) ve tütün ile diğer tüketim maddelerinin ithalatına, makul düzeyde olmak şartıyla, Genel Müdürlükçe izin verilebilir.

İthal İşlemleri

Madde 21 — İthal tabiri, eşyanın Türk gümrüklerine varmasından sonra hazırlanır ve taktirin tüm ilgili sütunları (varış tarihi ve yeri, gümrük belgesi veya konşimentonun tarih ve sayısı gibi) eksiksiz olarak doldurulur. Taktire gümrük belgesi veya konşimento da eklenir.

Elektrikli ve elektronik ev eşyaları, mobilya ve benzeri dayanıklı malların taktirleri beş örnek olarak hazırlanır ve ithal edilen her eşyanın (modeli, tipi, boyutları, ağırlığı, fiyatı gibi) tam tanımını içerir. Bu taktirlerle ilgili kişinin kimlik kartının bir örneği de eklenir.

Tüketim mallarının taktirleri, dört örnek halinde hazırlanır ve ithal edilecek malların yeterli tanımını ve tam listesini içerir.

İlk yerleşim döneminin dışında tüketim mallarıyla ilgili olarak, yabancı basın yayın mensubu için ayda bir taktir onaylanır.

Tüketim malları için düzenlenen taktirler, Temsilcilik yetkilisi, temsilcilik yoksa talep sahibi tarafından imzalanır.

İthal Edilen Malların Elden Çıkarılması

Madde 22 — Yabancı basın yayın mensupları veya Temsilcilikler tarafından taktir ile ithal edilen tüm malların ihraç ve devir yoluyla elden çıkarılması esastır.

Bu konuda 1615 sayılı Gümrük Kanununun 119/13-a hükmü saklıdır.

İhraç İşlemleri

Madde 23 — İthal edilen tüm dayanıklı eşyalar, ilke olarak ihraç edilir. İhraç talebi, Genel Müdürlüğün onayını içeren ithal taktirinin bir örneğinin de eklendiği bir yazı ile Genel Müdürlüğe yapılır.

Taktirle gelen dayanıklı eşyaların ihracından sonra gümrüklerdeki dosyanın kapatılabilmesi için ihraç işlemini tevsik eden resmi belgeler Genel Müdürlüğe gönderilir.

Türkiye’de satın alınan malların ihracı için, alış faturalarının aslının sunulması gerekir.

Devir

Madde 24 — Taktirle ithal edilen dayanıklı malların, aynı haklara sahip yabancı basın mensuplarına devri, Genel Müdürlüğünün izni ile olur.

Devir izni ancak, yabancı basın yayın temsilciliğinin faaliyetine son vermesi veya yabancı basın yayın mensubunun

Türkiye'den kesin ayrılışı halinde veya ithal tarihinden itibaren 5 yıl içinde verilebilir.

Devir işlemi, devralana ait ithal takririne dayanarak, gümrüklerde yapılır.

Bu sürenin sonunda, 1615 sayılı Gümrük Kanununun 119 uncu maddesi 13 üncü fıkrası hükmü uygulanır.

BÖLÜM III

GEÇİCİ GÖREVLİ GELEN YABANCI BASIN YAYIN MENSUPLARI

Madde 25 — Türkiye'ye geçici görevle gelen yabancı uyruklu basın yayın mensuplarının beraberlerinde getirecekleri veya bu görevin devamı süresince getirecekleri mesleki araç, gereç ve bunlara ait yedek parça ile taşıttan bildirim ve kayıt usulüne tabi olarak, her türlü gümrük vergi, resim ve harçlarından muafır.

Görev süresinin bitiminde bunların ihracı esas olup, hiçbir surette devir ve satışları yapılamaz.

Türkiye'ye geçici görevle ve kendi taşıtıyla gelen yabancı uyruklu basın yayın mensupları, gerekli hallerde en çok 3 ay süreyle ve Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü'nün iznini aldıktan sonra araçlarını adı geçen Genel Müdürlüğe veya il Temsilciliklerine teslim ederek, araçsız çıkış-giriş yapabilirler.

3 aylık sürenin sonunda sahipleri tarafından alınmayan taşıtlar, gümrüklere teslim edilir.

Bu taşıtlar Türkiye dahilinde ancak taşıttın adına kaydedildiği yabancı uyruklu basın yayın mensubu tarafından kullanılabilir. Bu kişilerin geçici olarak ülkeden ayrılmaları halinde ise bu taşıtlar hiç kimse tarafından kullanılamaz.

Geçici görevle gelen yabancı uyruklu basın yayın mensuplarının getirecekleri mesleki araç ve gereç ise uluslararası ATA karnelerine kaydedilerek Türkiye'ye sokulur ve görev süresinin sonunda aynen yurtdışına çıkarılır.

BÖLÜM IV

GEÇİCİ MADDELER, YÜRÜRLÜK VE YÜRÜTME

Geçici Madde 1 — Halen Türkiye’de sürekli görevle bulunan yabancı basın yayın organları ile yabancı basın yayın mensupları, bu Esasların yürürlüğe girmesinden itibaren 3 ay içinde, evvelce Türkiye’ye getirmiş oldukları mesleki araç ve gereçleri, bunların yedek parçaları, büro malzemeleri, her türlü eşya ve taşıtları için düzenlenecek takrirleri, Genel Müdürlüğe verirler.

Bu kişiler, bu Esasların yayım tarihinden itibaren 6 ay içinde, ihtiyaç duyacakları taşıt ev ve büro eşyalarını takrire dayalı olarak ve bu Esaslar hükümleri dahilinde, gümrüksüz ithal edebilirler.

Yürürlük

Madde 26 — Bu Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 27 — Bu Esaslar Hükümleri Devlet Bakanı yürütür.